

7.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Kokemäen paikalliset opetussuunnitelmaratkaisut

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestäminen

Opiskelun nivelkohdissa, esikoulusta kouluun, perusopetuksen sisällä sekä perusopetuksesta toiselle asteelle, pidetään tiedonsiirtopalaverit koulujen välillä koskien oppilaiden sen hetkistä kehitystä ja tuen tasoa. Yhteistyö toimijoiden välillä on vuorovaikutteista, jossa kaikkien osallisuutta ja vastuuta korostetaan.

Ennaltaehkäisevässä työssä pyritään toteuttamaan ns. varhaisen puuttumisen periaatetta. Tämä tarkoittaa, että tukea priorisoidaan tarvittaessa perusopetuksen alkuvaiheeseen. Erityislastentarhanopettajat Esi- ja perusopetuksen välisessä nivelvaiheessa laaja-alainen erityisopettaja, varhaiskasvattajat sekä koulun opetushenkilöstö kartoittavat tuen tarvitsijat ja suunnittelevat oppilaan tarpeista lähteviä vaihtoehtoja opetuksen toteuttamiseen. Koteihin tiedotetaan tuen saannin mahdollisuuksista ja annettavasta tuesta.

Pedagogisia asiakirjoja Suunnitelmia laadittaessa tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen henkilöstön muiden hallintokuntien kanssa tarpeen mukaan tapauskohtaisesti. Huolen herätessä oppilasta opettava opettaja käynnistää oppilaan tarvitseman tuen suunnittelun sekä laatii tarvittavat aloittaa pedagogisen arvioinnin tai pedagogisen selvityksen valmistelun. arviot/selvitykset. Hän saa tukeen moniammatillisen työryhmän, jossa käsitellään jo annettujen tukien toimivuutta. Opettaja hoitaa tiedottamisen oppilaalle ja huoltajille tukenaan moniammatillinen työryhmä. Pedagogisia asiakirjoja laadittaessa yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa tärkeää. tavoitteena on toimia yhteisymmärryksessä oppilaan ja huoltajan kanssa. Oppilas tai huoltaja ei voi kuitenkaan kieltäytyä perusopetuslaissa säädetyn tuen vastaanottamisesta.

Kokemäellä jokaisella oppilaalla on oikeus henkilökohtaisiin ohjauskeskusteluihin opettajan tai opinto-ohjaajan kanssa koskien opiskelua ja valintoja peruskoulussa sekä jatko-opintovalintoja. Myös huoltajilla on mahdollisuus keskustella lapsensa koulutusvaihtoehdoista. Oppilashuollon asiat esitellään luvussa 8.

Yleinen tuki

Yleisessä tuessa ongelmiin puututaan heti niiden alkaessa. Tavoitteena on, että riittävän aikaisella yleisellä tuella voidaan ehkäistä seuraavien tuen muotojen tarve. Tällöin tuki on saatava heti tai jo ennakoivasti. Tämä edellyttää opettajalta jatkuvaa oppilaiden koulunkäynnin seuraamista ja arviointia.

Yleisen tuen tukitoimia ovat mm. opetuksen eriyttäminen, opetusryhmien ja oppimisympäristön joustava muuttaminen, erilaisten apuvälineiden käyttö, tukiopetus, läksyparkki, koetuki, erityisopettajan antama tuki tms. Vaikeuksia ehkäistään opetusta eriyttämällä, opettajien ja muun henkilöstön yhteistyöllä, ohjauksella sekä opetusryhmiä ja oppimisympäristöä joustavasti muuntelemalla. Opetuksessa otetaan huomioon sekä ryhmän että yksittäisen oppilaan tarpeet. Yleisen tuen tukitoimet ovat väliaikaisia.

Luokanopettaja tai aineenopettaja tekee joustavasti kiinteää yhteistyötä muiden oppilasta opettavien opettajien sekä erityisopettajan kanssa. Yhteistyön merkitys korostuu oppilaan ongelmien alkaessa. Tukea antava opettaja huolehtii tuen kirjaamisesta. Tuen aikana tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Luetun ymmärtämisen ja mekaanisen lukutaidon kartoittaminen Mahdollisia oppimisen tuen tarpeita seulotaan koko perusopetuksen ajan eri menetelmin. Tuen tarpeiden seulominen on yksi yleisen tuen työväline. Tämän vuoksi kaikille perusopetuksen oppilaille tehdään suositellaan tehtäväksi standardoidut testit ohjeiden mukaisesti kolme neljä kertaa: luokka-asteilla 2, 4, 6 ja 8. Tarvittaessa testejä voidaan toistaa useamminkin.

Tehostettu tuki

Jos yleisellä tuella ei katsota saadun riittäviä tuloksia oppilaan ongelmien auttamiseksi tai **oppilas tarvitsee tuekseen säännöllisesti yleisen tuen tukimuotoja**, siirrytään **tehostettuun tukeen** ~~tehostetun tuen käyttämiseen~~. Ennen tehostettuun tukeen siirtymistä laaditaan pedagoginen arvio. Pedagogisen arvion **laatii** tekee oppilasta opettava opettaja tai opettajat yhdessä. Tarvittaessa arvion laatimisessa voidaan käyttää myös muita asiantuntijoita. Opettaja on myös yhteydessä oppilaaseen ja huoltajaan. Opettaja ottaa yhteyttä koulun rehtoriin, **apulaisrehtoriin tai vastaavaan opettajaan** asian viemiseksi moniammatilliseen asiantuntijaryhmään. Ryhmä käsittelee pedagogisen arvion yhdessä oppilaan, huoltajan ja ao. opettajan kanssa. ~~ja tehdään tarvittavat tehostetun tuen päätökset~~. Tästä ei tehdä opiskelijahuoltokertomusta. Tehostettuun tukeen siirtäminen ei edellytä huoltajan suostumusta. Käsittelyn keskeiset asiat sekä tehostetun tuen aloittaminen tai siitä **yleiseen tukeen** ~~takaisin~~ siirtymisen päivämäärä kirjataan pedagogiseen arvioon. **Kun oppilas siirretään tuen portaalta toiselle, opettaja ilmoittaa tästä rehtorille, apulaisrehtorille tai vastaavalle opettajalle.**

Kun oppilas ~~siirretään~~ **on siirretty** tehostetun tuen piiriin, laatii luokanopettaja/aineenopettaja yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja tarvitsemiensa yhteistyötahojen kanssa oppimissuunnitelman. ~~Yhteistyötahoja ovat mm. erityisopettaja, luokanvalvoja, rehtori ja terveydenhoitaja. Jos oppilaalle on laadittu henkilökohtainen tavoitesuunnitelma yleisen tuen aikana, sitä voidaan käyttää hyväksi tehostetun tuen oppimissuunnitelmaa tehtäessä.~~ Oppimissuunnitelmaan kirjataan opetussuunnitelman perusteissa kohdassa 7.3.2 esitetyt asiat.

Oppimissuunnitelmat tulee päivittää lukuvuosittain viikkoon 43 mennessä. Oppimissuunnitelman **toteutumista ja tukitoimien vaikuttavuutta tarkistetaan arvioidaan aina tuen tarpeen muuttuessa sekä vähintään lukuvuoden päättyessä.** ~~kerran lukuvuodessa ja jatkosuunnitelmat tuen tasosta tehdään sen mukaan. Tarvittaessa palaaminen yleisen tuen piiriin käsitellään moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä. Käsittelypäivämäärä ja keskeiset asiat kirjataan pedagogiseen arvioon.~~

Erytynen tuki

Jos tehostetun tuen **tukitoimet eivät ole olleet riittäviä**, ~~tukitoimilla ei saavuteta yleisopetuksen tavoitteita~~, oppilaalle ~~tehdään~~ **laaditaan** pedagoginen selvitys. Sen laatimisesta vastaa erityisopettaja yhdessä luokanopettajan/luokanvalvojan kanssa saatuaan opettajilta selvitykset oppilaan oppimisen etenemisestä. Moniammatillinen asiantuntijaryhmä käsittelee pedagogisen selvityksen yhdessä oppilaan, huoltajan ja ao. opettajan kanssa. Tästä ei tehdä opiskelijahuoltokertomusta. Erytyisen tuen päätöksen valmistelemiseksi tulee tarvittaessa hankkia muita lausuntoja kuten psykologinen tai lääketieteellinen lausunto tai vastaava sosiaalinen selvitys. Erytyistä tukea voidaan antaa myös oppilaalle, jolla on yleisopetuksen oppimistavoitteet.

Erytyiseen tukeen siirtymisestä ~~yksittäisessä oppiaineessa~~ tekee viranhaltijapäätöksen koulun rehtori **kuultuaan oppilasta ja huoltajaa tai laillista edustajaa hallintolain 34§ mukaisesti.** Tämän jälkeen oppilas siirtyy ~~ko. oppiaineesta~~ erityiseen tukeen ja hänelle laaditaan HOJKS. ~~Todistukseen tavoitteiltaan yksilöllistetyt oppiaineet merkitään tähtinumerolla.~~ Erytyiseen tukeen siirtäminen ei edellytä huoltajan suostumusta.

~~Kokonaan erityiseen tukeen siirtymisestä tekee päätöksen sivistysjohtaja huoltajien suostumuksella. Jos huoltajat eivät suostu siirtoon, päätöksen voi perustellusti tehdä lautakunta.~~

Erytyisen tuen päätöksen tarkistaminen tehdään aina tarvittaessa sekä 2. vuosiluokan jälkeen ja ennen 7. vuosiluokalle siirtymistä. Siirtyminen takaisin tehostettuun tukeen edellyttää uuden pedagogisen selvityksen tekemistä ~~sekä mahdollisesti kokeilujaksoa tehostetun tuen piirissä.~~ Päätöksen erityisen tuen purkamisesta tekee **rehtori kuultuaan oppilasta ja huoltajaa tai laillista edustajaa hallintolain 34§ mukaisesti.** ~~sama viranhaltija tai toimielin, joka on tehnyt myös päätöksen tukeen siirtymisestä.~~

Erityisen tuen piirissä opiskeleville oppilaille laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, (HOJKS). Sen laativat oppilasta opettavat opettajat yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa, ellei siihen ole ilmeistä estettä, sekä tarvittaessa muut asiantuntijatahot. Siihen kirjataan opetussuunnitelman perusteiden luvun 7.4.3 asiat.

HOJKS tulee tarkistaa vähintään kerran lukuvuodessa, tarvittaessa useammin. Arvioinnin tulee perustua HOJKS:ssa määriteltyihin henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Todistukseen tulee merkitä tähdellä (*) ne oppiaineet, joissa oppilas on opiskellut yksilöllistettyä oppimäärää. Lisäksi todistuksen lisätietojakohtaan tulee maininta siitä, että oppilas on opiskellut oppiaineet yksilöllistetyn oppimäärän mukaan.

Pidennetty oppivelvollisuus

Esityksen pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin siirtämisestä tekee varhaiskasvatuksen päivähoiton tai neuvolan henkilöstö, muu asiantuntijataho tai lapsen huoltaja. Jos pidennetty oppivelvollisuus aloitetaan sinä vuonna, jolloin lapsi täyttää 5 vuotta, ensimmäinen esiopetusvuosi toteutetaan päivähoiton varhaiskasvatuksen piirissä. Sen jälkeen oppilas siirtyy koulun esiopetusryhmään. Koulupaikasta tulee neuvotella yhdessä huoltajien kanssa. Ennen varhennettua esiopetusta tulee tehdä erityisen tuen päätös. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvalla oppilaalla laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS. HOJKS:n laatii varhaiskasvatuksen esiopetuksen esiopettaja huoltajan kanssa käyttäen tarvittaessa moniammatillista työryhmää apuna. Oppilas voi suorittaa pidennetyn oppivelvollisuuden joko yleisopetuksen opetusryhmässä tai pienluokassa. Mikäli oppilas opiskelee toimintaluokassa, hänelle laaditaan tavoitteiden, sisältöjen ja menetelmien tarkempi kuvaus HOJKSiin.

Tukiopetus

Kouluissa järjestetään tukiopetuksen mahdollisuus kaikille oppilaille tarvittaessa. Tukiopetusta voidaan antaa välituntien aikana tai koulupäivän ulkopuolella. Aloitteen tukiopetuksesta voi tehdä oppilas, hänen huoltajansa tai opettaja.

Osa-aikainen erityisopetus

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan joustavin, tarkoituksenmukaisin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai yksilöopetuksena. Osa-aikaista erityisopetusta voidaan antaa myös jaksona pienluokassa. Osa-aikainen erityisopetus suunnitellaan ja oppilaan oppimista arvioidaan opettajien yhteistyönä. Järjestämisen suunnittelussa tehdään tarvittaessa moniammatillista yhteistyötä.

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikilla tuen muodoilla. Sekä tukiopetuksesta että osa-aikaisesta erityisopetuksesta tiedotetaan oppilaan huoltajia ~~hittävän ajoissa~~.